

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 2738/05
01.03.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Stojana Jokića, predsednika veća, Nikole Stanojevića, Mihaila Rulića, Zvezdane Lutovac i Slobodana Dražića, članova veća, u pravnoj stvari tužilje AA, koju zastupa AB, advokat, protiv tuženih BB i maloletne VV, koju zastupa zakonski zastupnik majka BB, a ovu advokat BV, radi svojine, rešavajući o reviziji tuženih, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Užicu Gž.899/05 od 20.6.2005. godine, u sednici veća održanoj 1.3.2006.godine, doneo je

P R E S U D U

USVAJA SE revizija i PREINAČUJE presuda Okružnog suda u Užicu Gž.899/05 od 20.6.2005. godine, tako što se PREINAČUJE presuda Opštinskog suda u Priboju P.449/04 od 5.5.2005. godine i ODBIJA tužbeni zahtev tužilje AA, kojim je tražila da se prema tuženim BB i ml. VV utvrdi da je vlasnik na stanu br.aa koji se nalazi u ulici GG sa udelom od 1/2 idealnog dela i da su tužene dužne to priznati, kao neosnovan.

Svaka strana snosi svoje troškove postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Priboju P.449/04 od 5.5.2005. godine, u stavu izreke pod jedan usvojen je tužbeni zahtev tužilje pa je prema tuženim utvrđeno da je tužilja suvlasnik na stanu br.1839 koji se nalazi u Ulici GG sa udelom od 1/2 idealnog dela, što su tuženi dužni priznati, dok su u stavu drugom izreke presude tužene obavezane da tužilji plate troškove parničnog postupka u iznosu od 162.850,00 dinara u roku od 15 dana od prijema pismenog otpavka presude.

Rešavajući o žalbi tuženih izjavljenoj protiv te presude, Okružni sud u Užicu je presudom Gž.899/05 od 20.6.2005. godine odbio žalbu kao neosnovanu i potvrdio presudu prvostepenog suda.

Protiv te presude Okružnog suda u Užicu tužene su blagovremeno izjavile reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu čl.386. ZPP ("Službeni list SFRJ" br.4/77 i "Službeni list SRJ" br.3/02) u vezi čl.491. st.4. ZPP ("Službeni glasnik RS" br.125/04), Vrhovni sud je našao da je revizija osnovana.

U provedenom postupku nema bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl.354. st.2. tač.11. ZPP, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti, a ni drugih bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz čl.385. st.1. tač.1. i 2. ZPP zbog kojih se revizija može izjaviti, odnosno nema drugih nedostataka zbog kojih se pobijana presuda ne bi mogla pravilno i zakonito ispitati.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju nosilac stanarskog prava na spornom stanu bio je pok. suprug tužilje DD, koga je inače dobio na korišćenje 17.12.1979. godine od "ĐĐ". Nakon toga zaključio je ugovor o korišćenju stana 27.2.1980. godine i u istom je navedeno da će stan koristiti sa članovima porodičnog domaćinstva i to tužiljom kao suprugom, sinom EE i ćerkom ŽŽ. Nosilac stanarskog prava DD za vreme svog života nije otkupio sporni stan, a nakon njegove smrti nosilac stanarskog prava na istom postala je tužilja kao njegov bračni drug. Tužilja je navedeni stan koristila sa sinom EE, tuženom BB, kao njegovom suprugom i tuženom mal. VV, njihovom ćerkom. Tužilja je dala pismeno ovlašćenje svom sinu EE da može izvršiti otkup spornog stana u svoje ime, pa je on na osnovu tog ovlašćenja i zaključio ugovor o otkupu stana 30.9.1992. godine, kao i aneks tog ugovora od 12.4.1993. godine po kome je isplatio kupoprodajnu cenu stana u jednokratnoj dinarskoj isplati za preostali dug. Za isplatu kupoprodajne cene pozajmili su novac koji su vratili dok su živeli u zajednici. Sin tužilje EE je poginuo u saobraćajnoj nezgodi 11.12.2002. godine, a nakon njegove smrti u stanu su ostale da žive parnične stranke kao preostali članovi tog domaćinstva.

Tužilja svojim tužbenim zahtevom traži da se utvrdi njen udeo u spornom stanu kao zajednički stečenoj imovini od 50%.

Nižestepeni sudovi usvajaju ovako postavljeni tužbeni zahtev zaključujući da sporni stan predstavlja zajedničku imovinu tužilje, tužene BB i sada pok. EE, te imajući u vidu primanja stranaka i pok. EE, doprinos tužilje u sticanju spornog stana iznosi 50%, s pozivom na odredbu čl.340. Zakona o braku i porodičnim odnosima.

Na pravilno utvrđeno činjenično stanje nižestepeni sudovi nisu pravilno primenili materijalno pravo.

Prema odredbi čl.16. st.1. i 2. Zakona o stanovanju ("Službeni glasnik RS" br.50/92), koji je bio na snazi u vreme

zaključenja ugovora o otkupu spornog stana, predviđeno je da stan može prvenstveno da otkupi nosilac stanarskog prava, odnosno zakupac stana na neodređeno vreme. Ako nosilac stanarskog prava, odnosno zakupac na neodređeno vreme, ne želi da otkupi stan, onda to može učiniti njegov bračni drug ili dete, samo uz prethodnu overenu pismenu saglasnost. Dakle, kako je po navedenom zakonu nosilac prava na otkup zakonski određen, to je pravo na otkup stana zakonsko pravo. U ovom slučaju tužilja je bila nosilac stanarskog prava i imala pravo na otkup spornog stana, ali ona to pravo nije iskoristila, već je isto prenela na sina EE, koji je koristeći zakonsko pravo na otkup taj stan i otkupio. Kako tužilja svoje pravo na otkup stana nije realizovala, to se ona u ovoj situaciji može samo smatrati članom porodičnog domaćinstva svog sina EE koji je taj stan po datom ovlašćenju otkupio. U takvoj situaciji, kao član porodičnog domaćinstva lica koje je otkupilo sporni stan po odredbama Zakona o stanovanju, tužilja ne može da se poziva na pravo sticanja svojinskog udela u predmetnom stanu po odredbama Zakona o braku i porodičnim odnosima, jer je odredbama Zakona o stambenim odnosima iz 1990. godine, odnosno Zakona o stanovanju iz 1992. godine, kao specijalnih zakona koji regulišu oblast stanovanja, isključena primena odredaba Zakona o braku i porodičnim odnosima, koje regulišu imovinske odnose članova porodične zajednice. To dalje znači, da članovi porodičnog domaćinstva ne mogu da se pozivaju na svoje učešće u sticanju stana prilikom otkupa po odredbama Zakona o stanovanju, te ukoliko su angažovali svoja sredstva tako što su ih stavili na raspolaganje licu koje je stan otkupilo po odredbama Zakona o stanovanju, imaju obligaciono potraživanje koje mogu da ostvare u parnici prema tom licu kao vlasniku stana, ali im ne pripada pravo da traže svojinski udeo po osnovu sticanja u porodičnoj zajednici, što je ovde slučaj i sa tužiljom.

Kako je otkup predmetnog stana izvršen u vreme važenja Zakona o stanovanju iz 1992. godine, to tužilja kao član porodičnog domaćinstva svog sina EE u smislu čl.16. st.3. tog zakona ima pravo stanovanja u navedenom stanu, a koje joj pravo tužene i ne osporavaju.

Sa napred iznetih razloga, a na osnovu čl.395. st.1. ZPP, odlučeno je kao u izreci presude.

Tužene su uspele u ovom sporu ali naknadu troškova postupka u reviziji nisu tražile, pa je sud na osnovu čl.166. ZPP, odlučio da svaka strana snosi svoje troškove.

Predsednik veća - sudija

Stojan Jokić, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

dm